

Täysistunto

Tiistai 12.10.2021 klo 18.11—19.11

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 131/2021 vp
Toimenpidealoite TPA 41/2021 vp
Valiokunnan mietintö StVM 25/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 25/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskustelu. [Hälinää]

Arvoisat edustajat, annan kyllä puheenvuoroja, mutta tässä on pieni tekninen ongelma, ennen kuin saadaan tähän näytölle nämä puheenvuoropyynnöt. — Edustaja Reijonen. [Eduskunnasta: Ei pystytä varaamaan puheenvuoroja!] — Anteeksi, edustaja Reijonen, nyt on joku tekninen ongelma, koska minäkin näin, että varattuja puheenvuoroja oli, mutta tässä listassa ei näkynyt nyt kuin pelkästään edustaja Reijosen nimi. Me joudumme odottamaan hetken, että saamme tämän listan, ja ne, jotka ovat hakeneet puheenvuoroja etukäteen, tulevat myös saamaan vuoron siinä järjestyksessä. Tässä totean, että istuntoteknikoilta on mahdollisuus varata puheenvuoroja sellaiseen toiseen istuntoon, joka alkaa hyvin välittömästi ensimmäisen istunnon jälkeen. — Edustaja Turtiainen.

Vielä kerran totean, että sen jälkeen, kun on pystytty syöttämään nämä aiemmin varatut puheenvuorot tähän koneelle, pystyy myös tästä salista ottamaan puheenvuoroja normaaliin tapaan, näin olen ymmärtänyt. — Nyt edustaja Turtiainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.14 Ano Turtiainen vkk: Kiitos, arvoisa puhemies! Kansalaisia painostetaan nyt entistä kovemmin ottamaan kokeellisia koronarokotteita. Ihmisiä yritetään höynäyttää piikeille jopa ilmaisia ämpäreitä ja lahjakortteja lupaamalla. Jopa eduskunnan väkeä on kehoitettu ottamaan kokonainen rokotesarja, vaikka näiden rokotteiden turvallisuudesta ei ole varmaa tietoa eivätkä edes niiden valmistajat ota vastuuta niistä.

Olen tehnyt kansliatoimikunnalle kiireellisen aloitteen rokotusten lopettamiseksi ja kyseisten rokoteaineiden tutkimiseksi. Emme saa olla THL:n yksipuolisen ja ristiriitaisen informaation varassa. Kaikki asiantuntijat eivät ole samaa mieltä koronan vakavuudesta tai rokotteiden turvallisuudesta, mutta täällä ilmeisen tietoisesti halutaan noudattaa vain yhden totuuden periaatetta. Jos kyseessä olisi todellinen kuolemantauti, joka pyyhkisi pois puolet väestöstä, rajut toimenpiteet olisivat olleet oikeutettuja, mutta toteutuneiden numeroitten valossa korona on määritelty aivan liian vakavaksi taudiksi, ja toimenpiteet ovat olleet täysin yliampuvia ja epäuskottavia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

Koko koronapassi on poliittinen propagandaoperaatio, jolla pelottelun kautta pyritään alistamaan kansaa isoon yhteiskunnalliseen muutokseen, johon kukaan ei suoraan kysyttäessä antaisi lupaa. Valitettavasti valtiojohtomme on maamme ulkopuolisten tahojen ja ohjailujen vaikutuksessa. Koko valepandemiaa on ylläpidetty erittäin kyseenalaisten poliitisten päämäärien ajamiseksi ja Suomen etu on tietoisesti unohdettu.

Arvoisa puhemies! Perustuslakimme kieltää ihmisten asettamisen eriarvoiseen asemaan. Yhdenvertaisuuslaki kieltää syrjimisen. Jos koronapassi hyväksytään, sillä rikotaan edellä mainittuja lakeja. Kysymys olisi siis rokottamattomien ihmisten syrjinnästä ja työntämisestä yhteiskunnan ulkopuolelle. Ilmeisesti koronapassista on tarkoitus tehdä pysyvä ihmisten kontrolloimisväline, joka muistuttaa jo Ilmestyskirjan pedon merkkiä. Jos se toteutuu, mitään et voi ostaa etkä myydä ilman passia etkä ilman passia voisi matkustaa, ja tuskini saisit pitää pankkitiliäkään ilman passia. [Anne Kalmari: Aika todennäköistä!] Tällaisen totalitarismin rinnalla kalpenevat kommunistit, fasistit ja natsitkin.

Arvoisa puhemies! Virallisen totuuden mukaan rokotteet ovat ainoa tie ulos pandemias- ta. Se ei pidä paikkaansa. Ainoa tie ulos tästä valheesta on, että me tässä talossa poliittisella päätöksellä lopetamme koko pandemian ja myönnämme eläneemme harhassa ja harhaan johdettuina.

Pahimpien skenaarioiden mukaan koronarokotettuja tulee sairastumaan kuolemanvaka- vasti ja massoitain kahden vuoden sisällä. Kyseinen rokote on myrkky, joka tuhoaa ihmis- ten luontaisen immunitetin eikä anna sen tilalle suojaa sairauksia ja tauteja varten. Jos niin tapahtuu, piiryy tämä puolipakolla toteutettu ihmiskoe karulla tavalla historiankirjoihin. Tässä pian kaatuu korttitalon lailla presidentti Kekkosen jälkeen rakennettu vallankaap- paus, jolla koko maa on ohjattu vieraan lainsäädännön alle. VKK:ssa me valmistaudumme jo tämän maan jälleenrakentamiseen.

Arvoisa puhemies! Lääketieteellisiä ratkaisuja ei pidä koskaan tehdä poliittisin motii- vein. Ne eivät ole valtiolle kuuluvia vaan lääkäreiden ja potilaiden välisiä asioita. Varmas- ti jokainen tässä talossa ymmärtää, että koronarokotteiden taustalla on lääkeyhtiöiden irts- tas rahanhimo. Jopa istuva pääministerimme on parhaina aikoinaan tästä aiheesta kirjoitta- nut loistavan blogikirjoituksen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Se on muuten hyvä!] Mei- dän tehtävämme on tässä talossa puolustaa yksilöiden ihmisoikeuksia, joiden painoarvo ra- harikkaan lääketeollisuuden rinnalla on höyhentäkin kevyempi.

Arvoisa puhemies! Koronapassia ei pidä toteuttaa, ja toivottavasti, hyvät kollegat, olette tämän lakiesityksen toisessa käsittelyssä niin valistuneita, että tämä esitys hylätään yksi- mielisesti. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

18.20 Arja Juvonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Täytyy ihan ensimmäisenä todeta, että hämmästyttää, että täällä ei ole mietinnön esittelyä tänä päivänä ollenkaan, vaikka kysees- sä on näin iso ja laaja asiakokonaisuus. Missä on puheenjohtaja Lohi?

Arvoisa rouva puhemies! Minä esitän, että tämän käsittelyn pohjaksi otetaan perussuo- malaisten vastalauseen 1 mukainen lakiesitys. Perussuomalaisten valiokunta katsoo, että käsiteltävänä oleva hallituksen esitys ei ole koronapassia koskevan sääntelyn osalta oikea- aikainen ja välttämätön. Tämän lisäksi esitettyyn sääntelyyn liittyy lukuisia perusoikeuk- siin ja käytännön toteutukseen liittyviä ongelmia. Tästä syystä esityksen EU-koronatodis- tuksen kansallista käyttöä koskeva osuus tulee hylätä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, että esitykseen liittyy kansalaisten yhdenvertaisuuden toteutumisen kannalta epäselviä kysymyksiä. Koronapassin käyttöönotto voi pahimmillaan luoda vääränlaista turvallisuudentunnetta. Myös rokotteen saanut voi tartuttaa tai saada tartunnan, eikä varmaa tietoa siitä, kauanko rokotteen suoja kestää, ole vielä olemassa. Lisäksi henkilöt, jotka eivät sairautensa takia ole voineet ottaa rokotetta, ovat vaarassa joutua terveydentilansa perusteella eriarvoiseen asemaan.

Tähän esitykseen liittyy myös tartuntatautilain väliaikaisesti voimassa olevien säännösten muutos ja erityisesti niin sanotun toisen testin edelleen jatkuminen. Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa tuotiin esiin, että Suomeen saapumisen jälkeen tietyissä tilanteissa edellytetty 16 §:n mukainen toinen testi 72—120 tuntia maahantulosta ei olisi enää nykyisessä epidemiatilanteessa välttämätön. Perusteluna tälle tuotiin esiin muun muassa, että hallituksen esityksen perusteluissa kuvattu maahantulotestin vaikuttavuus pätee tilanteessa, jossa väestöllä ei ole vielä laajaa immunologista suojaa covid-19-tautia vastaan. Perustelu olisi siten väestön rokotuskattavuuden noustua vanhentunut. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä katsoo, ettei toisen testin vaatimukselle ole perusteltua tarvetta ja pykälä tulee poistaa, eli me esitämme tällä vastalauseella tämän toisen testin pykälän säätämisen poistamista kuten myös koronapassia esittävän pykälän poistamista.

Vaikka Suomessa alkaa lähestyä tilanne, jossa kaikki halukkaat on rokotettu kahteen kertaan, on kuitenkin henkilöitä, jotka eivät voi rokotusta ottaa terveydellisistä syistä. On myös henkilöitä, jotka ovat saaneet ensimmäisestä rokotuksesta vakavia oireita, ja lääkäri on sivuvaikutusten takia suositellut heitä olemaan ottamatta toista rokotetta. Vastaavalla tavalla sairauksien perusteella rokottamattomuus on vaikea todentaa, koska on vaikea määritellä, mitkä sairaudet estävät rokottamisen.

Tämä esitetty sääntely on ongelmallinen myös sellaisille henkilöille, jotka eivät pääse Kanta-palveluun ja pysty tulostamaan itselleen todistusta sieltä. Palvelun omatoiminen käyttö vaatii joka tapauksessa vahvaa tunnistautumista joko verkkopankkitunnuksilla, sähköisellä henkilökortilla tai mobiilivarmenteella sekä joko tietokoneen ja tulostimen tai älypuhelimien omistamista todistuksen esittämiseksi. Läheskään kaikilla kansalaisilla ei tätä mahdollisuutta ole käytössä.

Perussuomalaisten valiokuntaryhmä pitää ongelmallisena tilannetta, jossa rokotuskattavuuden lähestyessä tavoitetasoa hallitus suunnittelee uusien rajoitusten käyttöönottoa sen sijaan, että se olisi purkamassa jo käytössä olevia rajoituksia.

Edellä mainituin perustein perussuomalaisten valiokuntaryhmä esittää, että EU-koronatodistuksen kansallista käyttöä koskeva osuus hallituksen esityksestä ei ole nykyisellä rokotekattavuudella enää oikea-aikainen eikä välttämätön ja tulisi jättää säätämättä. Perussuomalaisten vastalauseessa esitetään, että koronapassipykälät sekä toista testiä esittävät pykälät poistetaan. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juuso.

18.25 Kaisa Juuso ps: Arvoisa puhemies! Ihan ensinnäkin kannatan kaikkia näitä edustaja Juvosen tekemiä esityksiä.

Hiukan tästä käsittelystä sosiaali- ja terveysvaliokunnassa: Täytyy kyllä sanoa suoraan, että olipa melkoinen farssi. Mitä tulee tähän toisen testin vaatimukseen maahantulijoilta, valmistavassa keskustelussa oli jo päädytty lopputulokseen, että sitä ei vaadita, ja valiokunta oli siitä yksimielinen, kunnes sitten tänään tänne marssikin eri hallituspuolue ja tämä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

päätös käännettiin pääläelleen. Elikkä edelleenkin vaadimme sitä toista koronatestiä näiltä maahantulijoilta.

Minä luen teille, mitä eräs lappilainen matkailuyrittäjä kommentoi tähän: ”Meillä ei ole laboratorioita Inarissa, joten eihän PCR-testin tulos ennätä edes valmistua ennen kuin matkailijan loma jo loppuu. Kuka sitä testiä valvoo? Jos testissä ei käy, saako siitä jonkin sanktion? Ja jos jollakulla on korona, kenen kustannuksella hän jää ja minne? Onkohan näitä asioita mietitty?” Voin kertoa hänelle, että ei todellakaan ole mietitty.

Se, mikä yllätti tässä, on tietysti se, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan puheenjohtaja Lohi, joka on Lapin kansanedustaja ja jonka intresseissä luulisi olevan Lapin matkailuyrittäjien edunvalvonta ja puolustaminen tässä asiassa, äänesti tyhjää [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] — tyhjää. Puheenjohtaja Lohen äänellä tämä asia olisi kääntynyt toisinpäin ja tämä toinen rajoitus olisi purettu — että näin. [Jussi Saramo: Nytkö te haluatte koronaa ulkomailta?]

Mitä sitten tulee tähän koronapassiin, arvoisat edustajat, tämän koronapassin tarkoitus on kiertää voimassa olevia rajoituksia. Me emme tällä hetkellä tiedä, kuinka kauan rokotusten antama suoja kestää. Viime viikolla saimme lukea lehdestä, että kahden kuukauden kuluttua suojasta on jäljellä enää 20 prosenttia. Eli mikä merkitys tällä koronapassilla on? [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei mikään!] Sinne mennään koronapassilla ja kuvitellaan, että se antaa jonkunäköisen suojan, mutta emme me tiedä, antaako vai ei, ja se oikeuttaa myöskin sitten menemään sinne flunssaisena yskimään, pärskimään. Kun passi on, niin sillä pääsee.

Arvoisa puhemies! Tämä koronapassiesitys on hätäisesti tehty, se on liian myöhään tehty, ja se on aivan tarpeeton.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

18.28 Minna Reijonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaiset eivät kannata koronapassia. Kannatan edustaja Juvosen tekemiä esityksiä.

Koronapassin käyttöönotto voi pahimmillaan luoda vääränlaisen turvallisuudentunteen, koska myös rokotteen saanut voi tartuttaa tai saada tartunnan eikä varmaa tietoa ole siitä, kauanko rokotteen suoja kestää, ja moni muu asia on tässä aika epäselvä.

Tätä olemme käsitelleet sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, ja todella nyt ihmettelen sitä, että valiokunnan puheenjohtaja ei ole paikalla eivätkä asiasta tietävät ministerit ole paikalla, kun käsitellään niinkin isoa asiaa kuin koronapassia. Tämä on tietysti aika hämmentävää.

Tämä on erittäin sekava esitys. Kukaan ei oikein tiedä, mitä kustannuksia tämä tekee. Ei ole tietoa, mitä kustannuksia tämä tekee, miten tämä etenee. Tässä on aikamoinen sekamelska, siis ihan valtava sekamelska. En ole oikeastaan muissa lakiesityksissä niin sekamelskaa vielä tavannutkaan kuin mikä tämä on, niin että ei tätä voida kannattaa. Perussuomalaiset eivät kannata koronapassia. [Jussi Saramo: Ei tällä viikolla!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mäenpää.

18.29 Juha Mäenpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä on Suomen hallituksen esitys HE 131/2021 tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

Suomeen voi tällä hetkellä tulla rokottamattomia ja rokotettuja ihmisiä. Joistakin lähteistä olemme saaneet lukea, että rokotettu ihminen tartuttaa koronaa yhtä lailla ja hän voi sairastua koronaan. Miten perustelite sen, että rokottamattomat testataan kentällä mutta rokotettuja ei testata?

Arvoisa rouva puhemies! Käytän puheessani pohjana kirjettä, jonka eräs kansalainen on lähettänyt kaikille meille kansanedustajille. Tämä on kuin Pandoran lipas: me ei tiedetä, mihin tämä johtaa, jos me avataan tämmöinen koronapassi. Minä varmistan tällä puheella sen, että olette kaikki tietoisia, että tällainen kirje on tullut — teidän kannattaa siihen hyvin perehtyä. Se oli mielestäni asiallisesti kirjoitettu.

”Hallituksen esityksessä olevat kohdat EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallisen käytöstä ovat Suomen perustuslain ja yhdenvertaisuuslain vastaisia. Koronatodistuksen ja siihen liittyvien keinojen käyttöönotto asettaisi ihmiset eri asemaan terveydentilan ja ihmisten käyttämien tai käyttämättä jättämien terveydenhoidollisten toimenpiteiden mukaan. Hallituksen esitys siis asettaa niin sanotusta koronarokotteesta kieltäytyneet tai piddättäytyneet henkilöt eriarvoiseen asemaan.” Minä kerron tämän siksi, että tämä kirje vastaa minun omaa käsitystäni ja omaa mielipidettäni tästä tilanteesta. Minä en tiedä, onko tämä... Tämä on minun näkemykseni asiasta, ja minä haluan sen teille tuoda esiin.

”Perustuslain 2 luku käsittelee perusoikeuksia, ja sen 6 momentti säättää ihmisten yhdenvertaisuudesta: ’Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakauksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.’ Jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.’ Näin on säädetty Suomen perustuslain 2 luvun 7 momentissa. Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa olevat artikkelit 1, 2, 3, 7 käsittelevät yksilön yhdenvertaisuuden, tasavertaisuuden, vapauden ja henkilökohtaisen turvallisuuden oikeuksia. Suomi on sitoutunut julistukseen ja Unescon sopimukseen.”

Ja nyt, arvoisat kansanedustajat, kannattaa kuunnella: ”Euroopan neuvoston parlamentaarinen yleiskokous on päätöslauselmassaan todennut, että kansalaisten tulee tietää, että niin sanotut koronarokotukset ovat vapaaehtoisia eikä ketään saa poliittisella, sosiaalisella tai muulla painostuksella pakottaa toimenpiteeseen, jos ei halua ottaa niin sanottua koronarokotetta. Ketään ei saa syrjiä niin sanotun koronarokotteen ottamatta jättämisestä. Jokaisella on vapaus ja omaehtoinen päätösvalta hankkia niin sanottu koronarokote tai olla hankkimatta sitä. Niin sanottu koronarokote on vapaaehtoinen terveydenhoidollinen toimenpide. Ihmisillä on oikeus ja vapaus päättää henkilökohtaisesti omaa terveyttään koskevista toimenpiteistä ja hoitomenetelmistä.”

”Arvoisat kansanedustajat, lainsäätäjä ei voi asettaa vapaaehtoisen toimen perusteella ihmisiä eriarvoiseen asemaan, eikä se saa säätää lakiin keinoja, jotka mahdollistavat ihmisten syrjinnän vapaaehtoisen toimen käytön tai käyttämättä jättämisen perusteella. Vapaaehtoisesta toimesta kieltäytyminen ei ole hyväksyttävä peruste yhdenvertaisuuden loukkaamiseen ja eri asemaan asettamiseen. Yhdenvertaisuuslain 3 luvun 8 momentti säättää seuraavasti: ’Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakauksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Välittömän ja välillisen syrjinnän li-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

säksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.”

Arvoisa puhemies! ”Hallituksen esitys on välillistä syrjintää yhdenvertaisuuslain mukaan. Hallituksen esityksessä olevat säädökset koronatodistuksen käyttöön otosta tuovat yhteiskunnan toimijoiden käyttöön keinon välittömään ja välilliseen syrjintään. Arvoisat kansanedustajat, hallituksen esitys on törkeä välillinen syrjintätoimi, joka antaa mahdollisuuden ja ohjaa sekä kannustaa niin välittömään kuin välilliseen syrjintään.”

Sitten, arvoisat kansanedustajat, tämä kansalainen on kirjoittanut rikoslaista seuraavasti — tämänkin näen niin, että joku vastuu meilläkin on täällä työssämme: ”Rikoslain 3 luku käsittelee rikosoikeudellisen vastuun edellytyksiä. Luvun 3 momentti säättää laiminlyönnin rangaistavuudesta: ’Laiminlyönti on rangaistava myös, jos tekijä on jättänyt estämättä tunnusmerkistön mukaisen seurauksen syntymisen, vaikka hänellä on ollut erityinen oikeudellinen velvollisuus estää seurauksen syntyminen’ — elikkä tällainen voi perustua virkaan tai asemaan. Kansanedustajalla on lainsäätäjänä velvollisuus estää sellaisten lakien laatiminen ja säätäminen, jotka aktiivisesti mahdollistavat ja kannustavat rikokseen, tässä tapauksessa syrjintärikoksen tekemiseen. Lainsäätäjä, joka mahdollistaa yhteiskunnan toimijoille syrjintärikoksen tekemisen säätämällä sen mahdollistavan lain, voi päätyä haasteeseen vastaajaksi avunannosta syrjintärikokseen.”

Arvoisa rouva puhemies! Ei avata tätä pandoran lipasta, hylätään tämä lakiesitys.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Niikko.

18.37 Mika Niikko ps: Arvoisa puhemies! Onko mistään maasta näyttöä siitä, että passi oikeasti olisi ollut hyödyllinen epidemian hallitsemisen keinona? Hallituksen oman esityksen mukaan näyttöä ei vielä ole. Sen sijaan monesta maasta on näyttöä siitä, että se aiheuttaa levottomuuksia ja tyytymättömyyttä. Näin on käynyt esimerkiksi Ranskassa, Italiassa ja Australiassa. Koronapassi on valitettavasti toteutuessaan rajaava, eriarvoistava ja yhteiskuntaa polarisoiva. Se vetää pohjan pois koronatodistusten vapaaehtoisuudelta ja rokotuksilta ja sulkee yhteiskunnan ulkopuolelle myös ne, jotka eivät pysty ottamaan täyttä rokotesarjaa, vaikka niin haluaisivat. [Aki Lindén: Ei sulje pois!] Lisäksi on myös niitä ihmisiä, jotka eivät muusta syystä halua ottaa rokotetta. Heidät asetettaisiin myös eriarvoiseen asemaan.

Vaikka tämä esitys rokotepassin osalta ei koskisi alle 16-vuotiaita lapsia, se vaikuttaa heihin välillisesti. Rokottamattomat vanhemmat eivät voisi esimerkiksi viedä pieniä lapsiaan vapaa-ajanviettopaikkoihin, kuten uimahalliin tai sisäleikkipuistoon. Ja iso kysymys on myös, kysytäänkö koronatodistusta niiltä vapaaehtoisilta aikuisilta, jotka vetävät lasten harrasteryhmiä. [Aki Lindénin välihuuto] Jo aikuistenkin osalta pääsyn epääminen liikuntaharrastuksiin on pitkällä tähtäimellä haitallista. Nuorempien osalta se lisää syrjäytymistä pahoinvointiriskiä entisestään, eikä tätä poistaisi se, jos ikäraja nostettaisiin 16 ikävuoteen. Todistusten piiriin jäisi edelleen alaikäisiä ja nuoria aikuisia.

Rokotekattavuutta on pidetty yhteiskunnan avaamisen määrittävänä tekijänä. Täyden rokotussarjan saaneiden, 12 vuotta täyttäneiden osuuden odotetaan nousevan 80 prosenttiin lähiviikkojen kuluessa. Rokotekattavuuteen nähden esitys ei ole enää ajankohtainen.

Arvoisa puhemies! Koronapassille ei ole perusteita, sillä sen tarve perustuu siihen näkemykseen, että rokotus suojaa tartunnalta ja tartuttamiselta. Eikö tämä ollut peruste tälle rokotepassille? THL on kuitenkin tuonut esiin lausunnoissaan, että transmissiotutkimukses-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

sa on todettu, että myös rokotettu voi tartuttaa. Vaikka täysi rokotesarja suojaa hyvin vakavalta tautimuodolta, se ei ole todiste siitä, etteikö henkilö voi itse levittää tautia. Mikäli tartuntariskiä halutaan laskea, miksi rokotetuilta ei vaadita todistusta, joka osoittaa, että he ovat terveitä, eli testitodistusta, niin kuin rokotamattomilla vaaditaan? Miksi rokotamaton ihminen todetaan tai leimataan automaattisesti uhaksi tai riskiksi yhteiskunnalle, joka tulee eristää ja asettaa eriarvoiseen asemaan muiden ihmisten kanssa? Onko tämä teidän mielestänne oikein ja oikeudenmukaista?

Arvoisa puhemies! Vielä tästä rokotusvälistä. 12 viikon rokotusväliä on ymmärtääkseni pidetty optimaalisena immunitetin säilymisen kannalta. Nyt ihmisille on annettu mahdollisuus hakea toinen annos halutessaan jo 6 viikkoa aikaisemmin. Siinäpä meillä on tiedettä kerrakseen. Asioita voidaan muuttaa poliittisista syistä, eivätkä alkuperäiset lähtökohdat merkitse mitään. Mikäli koronapassi tulisi nopealla aikataululla käyttöön, käytännössä sen avulla painostetaan hakemaan toinen rokote mahdollisimman nopeasti. Samaan tähtäävät median uutisoinnit siitä, että Suomen rokotustahti laahaa muuta Eurooppaa jäljessä. Eikö tämä ole pitkällä tähtäimellä vahingollista, mikäli lyhyempi annosväli ei takaa yhtä pitkää ja tehokasta suojaa, ja voiko tämä johtaa siihen, että pian todistuksen saamiseen vaaditaan kolme rokotetta, aivan kuten Israelissa on käynyt?

Arvoisa puhemies! Vielä lopuksi haluan sanoa, että koronatodistuksen käyttöönotto asettaisi ihmiset eriarvoiseen asemaan ei vain terveystietojen vaan myös varallisuuden perusteella. Aikuiset joutuisivat hakemaan testin yksityisiltä palveluntuottajilta, joilla testien hinnat pyörivät yli sadassa eurossa. Suomessa ei ole vielä onnistuttu pudottamaan testien hintaa kuten muualla Euroopassa ja Baltian maissa on kyetty. Mistä tämä kertoo? Kykenemättömyydestä hoitaa asioita sillä tavalla, että testaaminen olisi kaikkien ihmisten ulottuvilla. On täysin epärealistista olettaa, että kukaan kävisi tuon hintaisessa testissä vain päästäkseen ottamaan kupin kahvia tai viedäkseen lapsensa uimahalliin, saati että kukaan toistaisi saman muutaman päivän välein pystyäkseen harrastamaan jotain mieluisaa harrastusta. Vaihtoehtona tälle on ainoastaan ilmainen rokote. Eikö tässä aleta jo mennä painostamisen tielle, jos ei tällaista mahdollisuutta suoda?

Arvoisa puhemies! Oliko tässä viiden minuutin puheenvuoro?

Puhemies Anu Vehviläinen: 7 minuuttia.

Koronapassi perustuu sille oletukselle, että saatu rokotussarja vähentää yksilön kannalta tartuntariskiä oleellisesti. Ja tässä täytyy todeta: toteutuuko lain vaatima välttämättömyys, mikäli koko esitys perustuu olettamukselle, jota ei ole vielä pystytty tieteellisesti vahvistamaan? Tämä on siinä mielessä tärkeää, että myös yhdenvertaisuusvaltuutettu on todennut aiemmassa lausunnossaan, että oikeasuhtaisuusarviointiin vaikuttaa olennaisesti se, kuinka luotettavana todisteena koronatodistusta voidaan pitää siitä, että henkilö ei voi olla koronaviruksen tartuttaja. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on pitänyt tähän liittyvää riittävää ja täsmällistä tietoa keskeisenä seikkana oikeasuhtaisuuspunninnan osalta.

Arvoisa puhemies! Aivan lopuksi täytyy todeta se, että kuten täällä on puheenvuoroissa käynyt ilmi, on valitettavaa, että paikalla ei ole valiokunnan puheenjohtajaa keskustelemassa meidän kanssamme tästä esityksestä, puhumattakaan siitä, ettei ministeri ole paikalla. Ja sen johdosta joudun tässä puheeni lopuksi esittämään tämän asian jättämistä pöydälle.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

Puhemies! On oletettavaa, että ministeri ja valiokunnan puheenjohtaja eivät taida tänään päästä paikalle, joten esitän tämän pöydällepanoa huomiseen saakka.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas jatkaa.

18.45 Mauri Peltokangas ps: Kiitos, arvoisa puhemies! Itse tässä katselen ministeriaitiota. Käsittelyssä on asia, joka koskettaa koko Suomen kansaa ja on erittäin vakava. Mielestäni liippaa läheltä, ollaanko perustuslain hengessä vai eikö. Siitä on monia mielipiteitä, mutta itse näen, että tällainen koronapassihässäkä luo eriarvoisuutta ja en voi sitä sen takia kannattaa.

Myöskin on tullut esiin sellaisia asioita, että emme ole saaneet varmuutta siitä, ovatko rokotteet sellaisia, että ne estävät henkilöä tartuttamasta edelleen. Tästä syystä tällaisella passilla ilmeisesti osoitettaisiin ainoastaan se, että henkilöä on pistetty tuohon neulalla. En näe, että on mitään järkeä lähteä tällaista kuviota viemään eteenpäin.

Kun katselen ministeriaitiota, totean, että siellä ei ole ketään eikä myöskään valiokunnan puheenjohtaja ole vaivautunut paikalle näin tärkeässä asiassa. Kannatan lämpimästi edustaja Niikon pöytäämisesitystä ja kyllä velvoitan, että näin vakavasti kansaa koskevassa asiassa ministerit olisivat paikalla, että heitä edes se kiinnostaisi jonkin verran. Ja luulisi myöskin hallituspuolueita kiinnostavan. Tästä kun katselen tätä tyhjää salia täällä vasemmalla puolella — kiitos teille, edustajat, jotka olette paikalla — niin kyllä tulee mieleen, että onpahan tässä taas etukäteen mietitty, että näin vain mennään ja hutkitaan. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Mutta kyllä kansanvalta on sellaista, että tuolla kamieran takana miljoona ihmistä katsoo, mitä te täällä touhuate, ja olettaisinkin, että näinkin tärkeässä asiassa saapuisitte kaikki sankoin joukoin paikalle. Voisimme sitten keskustella tästä asiasta yhteisesti.

Arvoisa puhemies! Tällaisia asioita päätettäessä täytyy olla todella tarkkana. On esitetty niin ristiriitaista tietoa, ja kuten täällä ovat edustajat ansiokkaasti tuoneet esiin, keskustelu sosiaali- ja terveysvaliokunnassakin on ollut yhtä silakkalaatikkoa, eli siitä ei ole tolkkua saatu. Minkä takia siis tällaista passia ajetaan? Siihen minä en ole vielä saanut vastausta, koska mitään järkeä siinä ei ole. Eli jos me saamme joltakin ammattilaiselta sen vastauksen, että tämä rokote on sataprosenttisen tehokas, silloin voimme olla sitä mieltä, että sillä jotain tekee. Mutta siinäkin tapauksessa tässä tilanteessa se on auttamattomasti myöhäistä.

Arvoisa puhemies! Kiitän.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Lindén.

Aki Lindén sd: Arvoisa rouva puhemies, painanko tästä nyt puheenvuoron... [Puhemies: Mikrofonin auki.]

Kyllä, kiitoksia. — Tämä on vastauspuheenvuoro: kun tässä on tehty kannatettu pöydällepanoesitys, niin me olemme sitä mieltä, että tämä pitää laittaa pöydälle seuraavaan kokoukseen, joka pidetään vielä tänään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Nurminen.

Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kannatan tätä edustaja Lindénin esitystä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Saan tässä virkamiehiltä neuvontaa, että nämä on tehty vastaehdotuksena sille, mitä olivat aiemmin tehneet edustajat Niikko ja Peltokangas, mutta toistan tämän nyt vielä:

Eli on selvä asia, kun edustaja Niikko on edustaja Peltokankaan kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle 13.10.2021 pidettävään täysistuntoon, että asia jää siis pöydälle. Sen jälkeen keskustelussa on edustaja Lindén esittänyt, että asia jätetään pöydälle tänään pidettävään seuraavaan täysistuntoon, ja hänen esitystään on kannattanut edustaja Nurminen.

Totean, että yhteenveto voidaan yksimielisesti hyväksyä ja keskustelu pöydällepanosta on päättynyt.

Asian käsittely ja keskustelu keskeytetään, ja tätä istuntoa jatketaan 20 minuutin kuluttua, jolloin äänestetään näistä pöydällepanoesityksistä.

Täysistunto keskeytettiin kello 18.50.

Täysistuntoa jatkettiin kello 19.10.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt jatketaan kello 18.50 keskeytettyä istuntoa ja päiväjärjestyksen 2. asian käsittelyä.

Mika Niikko on Mauri Peltokankaan kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle 13.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

Aki Lindén on Ilmari Nurmisen kannattamana ehdottanut, että asia pannaan pöydälle tänään pidettävään seuraavaan täysistuntoon.

Selonteko hyväksyttiin.

Aki Lindénin ehdotus ”jaa”, Mika Niikon ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 82, ei 36; poissa 81 (äänestys 1).

Asia pantiin pöydälle tänään pidettävään seuraavaan täysistuntoon.

Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin.